

SIİRT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Siirt Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim, öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Siirt Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Anabilim Dalı: Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,
- b) Anabilim Dalı Akademik Kurulu: Anabilim dalında lisansüstü programlarda fiilen görev alan öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- c) Anabilim Dalı Başkanı: Anabilim dalı başkanını,
- ç) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- d) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, proje ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- e) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bilimsel bir araştırma raporu biçiminde sunulmuş şekli,
- f) Enstitü: Siirt Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı enstitüleri,
- g) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve ilgili enstitüde eğitim-öğretim programı bulunan anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ğ) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- h) Müdür: İlgili enstitü müdürünü,
- ı) Öğrenci: Lisansüstü eğitim ve öğretim için enstitüye kayıtlı yüksek lisans veya doktora öğrencisini,
- i) Senato: Siirt Üniversitesi Senatosunu,
- j) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde, hazırladıkları bilimsel bir konunun, incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulan ve yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,
- k) Tez: Yüksek lisans veya doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,
- l) Tez İzleme Komitesi: Doktora öğrencisinin tez çalışmasını izleyen komiteyi,
- m) Üniversite: Siirt Üniversitesini,
- n) Yarıyıl: Bir yarıyıl, eğitim-öğretim döneminin başladığı günden itibaren bir sonraki yarıyılın başladığı güne kadar geçen süreyi,
- o) Yeterlik Sınavı: Doktora öğrencisinin temel konular ve doktora çalışması ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının belirlendiği sınavı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Programların ve Derslerin Açılması

Programların ve derslerin açılması

MADDE 5 – (1) Enstitüler, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen dallarda lisansüstü eğitim ve öğretim programları düzenleyip yürütürler. Bu lisansüstü programlar, enstitü kurulu ve Senatoda görüşülüp kabul edildikten ve Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra uygulanır.

(2) Enstitüler, Rektörün onayını alarak, yurt içi ve yurt dışında, diğer yükseköğretim, araştırma kurum ve kuruluşlarıyla işbirliğine ve ortak program yürütmeye karar verebilirler.

(3) Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde tanımlandığı gibi, lisansüstü programlar enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşırlar.

(4) Enstitü kurulunun önerisi, Senato onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, mevcut fakültelerin bölümlerinden farklı bir isimle disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu

anabilim dalının başkanı, enstitü yönetim kurulu tarafından üç yıl süre ile atanır.

(5) Lisansüstü programlarda okutulacak derslerin açılması, anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun onayından sonra Senato kararı ile kesinleşir.

(6) Derslerin açılması ile ilgili diğer usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü ve Kayıt

Öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Öğrenci kabulünde takip edilecek usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Lisansüstü programlarda, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Bir lisans programı mezunu olmak şartıyla, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci kabul şartları ve bu konudaki diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Başka bir yükseköğretim kurumunun eşdeğer enstitüsüne bağlı lisansüstü programında en az bir, en çok üç yarıyılını tamamlamış olan ve başarısız dersi bulunmayan, ders aşamasındaki öğrenciler lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler. Yatay geçiş ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul şartları enstitü yönetim kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir. Yabancı uyruklu öğrencilere bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 11 – (1) Başvurdukları lisansüstü programlarda öğrenim yapma hakkı kazanan adaylar kayıtlarını, akademik takvimde belirlenen süre içinde Senato tarafından belirlenen esaslara göre yaptırırlar. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(2) Lisansüstü öğrencileri her yarıyıl başında, Senato kararlarına göre kayıtlarını yenilerler.

(3) Bilimsel hazırlık öğretiminin birinci yılının sonunda, bilimsel hazırlık derslerini tamamlayamayan öğrencilerin bu şartı sağlayıncaya kadar geçirdikleri süre azami süreden sayılır.

(4) Lisansüstü eğitimde kayıt yenileme süreci Senato tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretimle İlgili Genel Esaslar

Öğretim dili

MADDE 12 – (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçedir. Ancak enstitü kurulunun teklifi ve Senato kararı ile belirli bir eğitim ve öğretim programında yer alan ders, uygulama, sınav ve tez çalışmalarının tamamı veya bir kısmı yabancı dilde yapılabilir.

(2) Anabilim dallarında, yabancı dil hazırlık sınıfları açılabilir. Hazırlık sınıflarının uygulanmasına dair diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü eğitim ve öğretim programlarının kapsamı ve süresi

MADDE 13 – (1) Lisansüstü eğitim ve öğretim, yüksek lisans ve doktora programlarından oluşur. Bunlardan;

a) Yüksek lisans programı tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü anabilim dallarında ve nasıl yürütüleceği ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi, ilgili enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Bu programların amacı ve kapsamı aşağıda gösterilmiştir:

1) Tezli yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanların, bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaya yönelik en fazla altı yarıyıllık bir programdır.

2) Tezsiz yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlara, mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin, uygulamada nasıl kullanılacağını göstermeye yönelik en fazla altı yarıyıllık bir programdır.

b) Doktora programı; lisans veya yüksek lisansa dayalı, öğrencilere bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaya yönelik, yüksek lisans diplomasıyla kabul edilenler için en fazla on iki ve lisans diplomasıyla kabul edilenler için ise en fazla on sekiz yarıyıllık bir programdır.

(2) Lisansüstü öğretimde süreler güz ve bahar yarıyılı olmak üzere yarıyıl esasına göre düzenlenir. Her yarıyıl, en az on dört haftadır. Akademik takvim Senato tarafından belirlenir.

Kredi sistemi

MADDE 14 – (1) Kredi sistemi, ulusal kredi sistemi ve AKTS'ye göre düzenlenir.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(3) AKTS'de bir dersin kredisi, yükseköğretim yeterlilikler çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eder.

(4) AKTS kullanımı ile ilgili temel esaslar enstitü yönetim kurulu önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

Dersler ve değerlendirme

MADDE 15 – (1) Lisansüstü programlarda derslere kayıt ve devam, ders sınavları, ders tekrarı, derslerden başarılı sayılma şartları ile diğer ölçme ve değerlendirme esasları Senato tarafından belirlenir.

İlişik kesme

MADDE 16 – (1) Öğrencinin kayıtlı olduğu programla ilişkisinin kesilmesi sadece öğrencinin kendi isteğiyle gerçekleşir. Kendi isteğiyle kaydını sildirmek isteyen öğrencinin kaydı, öğrencinin dilekçeyle ilgili enstitü müdürlüğüne başvurusu üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla silinir. Bu takdirde ödenmiş olan katkı payı ve kayıt giderleri iade edilmez. Kaydı silinen öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

İzinli sayılma

MADDE 17 – (1) Lisansüstü eğitimde öğrencilere verilebilecek izinler ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 18 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama, sanat alanında sanat yapıtlarını yorumlama, değerlendirme ve üretme yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bu program toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak şartıyla; en az yedi adet ders, seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Yüksek lisans programları, yurt içi ve yurt dışı entegre programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlar; Senatonun teklifi ve öğretim üyesi ve araştırıcı yetiştirme kurulunun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yürütülür.

(4) Yüksek lisans programında alınması zorunlu derslerin bir bölümünü, toplam minimum kredinin %50'sini aşmamak koşuluyla, diğer yükseköğretim kurumlarında veya hayat boyu öğrenme programı-sokrates gibi programlar kapsamında işbirliği yapılan yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden de seçilebilmesine; danışman ve anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu karar verir. Öğrenci, tez çalışmasının bir bölümünü de yine söz konusu üniversitelerde yürütebilir. Öğrencinin burada almış ve başarmış olduğu uzmanlık alan dersleri, kredisi yükümlülüğünden sayılır ve burada geçen süre de eğitim-öğretim süresine dâhil edilir.

Süre

MADDE 19 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi; azami altı yarıyıldır.

(2) Kredili derslerden ve seminerden başarısız olan öğrenciler bu derslerden ve seminerden başarılı oluncaya kadar aynı derslere ve seminere kayıt yaptırabilirler. Seminerden iki defa başarısız olan öğrencinin seminer konusu değiştirilir.

(3) Kredili derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını azami altı yarıyıldan başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, ilgili döneme ait öğrenci katkı payını ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlanılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(4) Yüksek lisans öğretiminde süre ve mezuniyet şartları Senato esasları çerçevesinde belirlenir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 20 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı başkanlığı; anabilim dalı akademik kurul kararı ile her öğrenci için bir tez danışmanını birinci yarıyılın ilk haftası içinde ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir.

(2) Öğrencinin aldığı dersleri başarıyla tamamladığı yarıyılın sonunda, tez danışmanının önerisi ve anabilim dalı akademik kurul kararı ile her öğrenci için bir tez konusu ilgili enstitüye önerilir. Tez konusu önerisi ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Danışman, enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren, her yarıyıldan danışmanı olduğu öğrenciler için, enstitü yönetim kurulunca kabul edilen ve tez konularını içeren uzmanlık alanı dersi ile tez danışmanlığını içeren tez çalışması derslerini açar. Öğrenciler açılan bu dersleri de almakla yükümlüdür.

(4) Tez konusu önerisi, uzmanlık alanı dersi ile tez çalışması dersine ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrencinin, elde ettiği sonuçları, ilgili enstitü tez yazım kılavuzunda belirlenen yazım kurallarına uygun bir biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunması gerekir.

(2) Yüksek lisans tez jürisi; öğrencinin tezini teslim ettiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jüri belirlenirken iki yedek üye de seçilir.

(3) Öğrenci, tezini hazırladıktan sonra, öğrenci ve danışmanı tezin tamamlandığına dair dilekçelerini sınav tarihinden en az otuz gün öncesinde ilgili anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Anabilim dalı başkanlığı, başvuru belgelerini, bir üst yazıyla enstitü müdürlüğüne iletir. Öğrenci bu aşamada, jürinin üye sayısının bir fazlası sayıda tezi hazırlayarak enstitüye teslim eder. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde ve önceden belirlenip ilan edilen bir tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav 45-90 dakika sürer ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Ancak sınavda sadece jüri üyeleri soru sorabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyelerin gerekçelerini ilgili tutanağa eklemeleri gerekir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde ve takip eden dönem başında da tez çalışmasına kayıt yaptırmak koşulu ile gereğini yaparak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya azami sürenin sonunda tezini teslim etmeyen öğrencinin tez konusu veya danışmanı anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla değiştirilerek, ilgili döneme ait öğrenci katkı payını ödemek koşuluyla öğrenimine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüsü devam eder.

Yüksek lisans diploması

MADDE 22 – (1) Tez sınavında başarılı olan öğrencinin, diğer şartları da sağlaması şartıyla, ciltlenmiş iki kopya yüksek lisans tezini ve tezin iki elektronik kopyasını tez savunma sınavından itibaren en geç bir ay içinde, tez yazım kılavuzunda belirtilen şekilde kurallara uygun olarak yazıp danışmanın kabul yazısıyla ilgili enstitüye teslim etmesi gerekir. Bir ay içerisinde tezini yazım kurallarına uygun olarak teslim etmeyen öğrenci, süre bitmeden önce, gerekçeli mazeret dilekçesiyle anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurarak, en çok bir ay ek süre talep edebilir. Mazereti enstitü yönetim kurulunca uygun bulunanlara, tez teslimi için bir ay ek süre verilebilir. Bu süre sonunda da tezini teslim etmeyen öğrencinin mezuniyet işlemleri yapılmaz.

(2) Mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilen öğrenciye tezli yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında ortak yürütülen yüksek lisans programlarından mezun olan öğrenciye ortak diploma verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 23 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı, ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir. Bu program toplam otuz krediden az olmamak şartıyla, en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Bir yarıyıldan fazla on beş kredi ders alınabilir. Dönem projesi dersi kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrencinin, dönem projesinin alındığı yarıyıldan dönem projesine kayıt yaptırmaması ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermesi gerekir. İlgili enstitü kurulu tarafından belirlenen esaslara bağlı olarak, tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. Yeterlik sınavı yapıldığı takdirde jüri, tezli yüksek lisans diplomasına uygun olarak oluşturulur.

(2) Bu programla ilgili devam, ders sınavları, derslerden başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, kayıt silme gibi hususlar, tezli yüksek lisans programlarındaki esaslarla aynıdır.

(3) Öğretim elemanları, tezsiz yüksek lisans programına kayıt yaptıramazlar.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 24 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, ilgili anabilim dalı başkanlığı, her öğrenci için, ders

seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini birinci yarıyılın ilk haftası içinde ilgili enstitüye önerir. Danışman atanması, enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman atanıncaya kadar öğrencinin danışmanlığını ilgili anabilim dalı başkanı yürütür. Dersler, danışman tarafından belirlenir ve her yarıyılın ilk haftasında, ilgili anabilim dalı başkanlığı kanalıyla enstitü müdürlüğüne bildirilir.

Süre

MADDE 25 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, en fazla altı yarıyıldır. Altı yarıyıl sonunda kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler ilgili döneme ait öğrenci katkı payını ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(2) Süre ve mezuniyet şartları Senato esasları çerçevesinde belirlenir.

Yüksek lisans diploması

MADDE 26 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilir ve tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde; öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 27 – (1) Doktora programının amacı; öğrencilere bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yetenekleri kazandırmaktır. Doktora çalışmasının sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirmesi,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirilmesi,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı; tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için kırk iki ulusal krediden az olmamak şartıyla en az on dört adet ders, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Doktora programında alınması zorunlu derslerin bir bölümünü toplam minimum kredinin %50'sini aşmamak koşuluyla, diğer yükseköğretim kurumlarında veya hayat boyu öğrenme programı-sokrates gibi programlar kapsamında işbirliği yapılan yurtdışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden de seçilebilmesine, danışman ve anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu karar verir. Öğrenci, tez çalışmasının bir bölümünü de yine söz konusu üniversitelerde yürütebilir. Öğrencinin burada almış ve başarmış olduğu dersleri, kredisi yükümlülüğünden sayılır ve burada geçen süre de eğitim-öğretim süresine dâhil edilir.

(4) Doktora programları, yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programları uygulama esasları, Senatonun teklifi ve öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirme kurulunun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Süre

MADDE 28 – (1) Doktora programını tamamlama süresi, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on sekiz yarıyıldır.

(2) Kredili derslerden ve seminerden başarısız olan öğrenciler bu derslerden ve seminerden başarılı oluncaya kadar aynı derslere ve seminere kayıt yaptırabilirler. Seminerden iki defa başarısız olan öğrencinin seminer konusu değiştirilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını azami süre içinde tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her defasında en az altı ay olmak üzere ek süre verilebilir.

(4) Doktora öğretiminde süre ve mezuniyet şartları Senato esasları çerçevesinde belirlenir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 29 – (1) Anabilim dalı akademik kurulu; her öğrenci için, öğrencinin bilimsel faaliyetlerini, çalışmak istediği alanı ve danışman tercihini de dikkate alarak, birinci yarıyılın ilk haftası içinde tez danışmanını enstitüye önerir. Danışman önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(2) Danışman, enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren, her yarıyıldaki danışmanı olduğu öğrenciler için, enstitü yönetim kurulunca kabul edilen ve tez konularını içeren uzmanlık alanı dersi ile tez danışmanlığını içeren tez çalışması derslerini açar. Öğrenciler açılan bu dersleri de almakla yükümlüdür.

(3) Uzmanlık alanı dersi ile tez çalışması dersine ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yeterlik sınavı

MADDE 30 – (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin kayıtlı olduğu programdaki temel konularda ve doktora çalışması ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyıllarının sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır. Kredilerini, seminerini tamamlayan ve enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği diğer şartları yerine getiren öğrenciler yeterlik sınavına girebilir.

(3) Yeterlik sınavına girmek için başvuruda bulunan öğrenci yeterlik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Azami süre içinde yeterlilik sınavını başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, ilgili döneme ait öğrenci katkı payını ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(4) Doktora yeterlik sınavına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Tez izleme komitesi

MADDE 31 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesinin oluşturulmasına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Tez önerisi savunması

MADDE 32 – (1) Doktora tez önerisi savunmasına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 33 – (1) Doktora programındaki bir öğrencinin, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazması ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunması gerekir.

(2) Doktora tez jürisi, öğrencinin tezini teslim ettiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üç öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Jüri belirlenirken biri başka yükseköğretim kurumu öğretim üyesi olmak üzere iki yedek üye de seçilir.

(3) Öğrenci tezini hazırladıktan sonra, öğrenci ve danışmanı tezin tamamlandığına dair dilekçelerini sınav tarihinden en az otuz gün öncesinde ilgili anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Anabilim dalı başkanlığı, başvuru belgelerini, bir üst yazıyla enstitü müdürlüğüne iletir. Öğrenci bu aşamada, tezin jüri üye sayısının bir fazlası kadar kopyasını hazırlayarak enstitüye teslim eder. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde ve önceden belirlenip ilan edilen bir tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav 45 ila 90 dakika sürer ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Ancak sınavda sadece jüri üyeleri soru sorabilirler.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında olumsuz oy kullanan üye ya da üyelerin gerekçelerini ilgili tutanağa eklemesi gerekir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci; takip eden dönem başında da tez çalışmasına kayıt yaptırmak şartıyla en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde savunur. Tezi reddedilen veya azami sürenin sonunda tezini teslim etmeyen öğrencinin tez konusu veya danışmanı anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla değiştirilerek, ilgili döneme ait öğrenci katkı payını ödemek koşulu ile öğrenimine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Doktora diploması

MADDE 34 – (1) Tez sınavında başarılı olan öğrencinin, diğer şartları da sağlaması şartıyla, ciltlenmiş iki kopya doktora tezini ve tezin iki elektronik kopyasını tez savunma sınavından itibaren bir ay içinde, tez yazım kılavuzunda belirtilen şekilde kurallara uygun olarak hazırladıktan sonra danışmanın kabul yazısıyla ilgili enstitüye teslim etmesi gerekir. Bir ay içerisinde tezini yazım kurallarına uygun olarak teslim etmeyen öğrenci, süre bitmeden önce, geçerli mazeretini gerekçeli olarak belirten bir dilekçeyle anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurarak, en çok bir ay ek süre talep edebilir. Mazereti enstitü yönetim kurulunca uygun bulunanlara tez teslimi için bir ay ek süre verilebilir. Bu süre sonunda da tezini teslim etmeyen öğrencinin mezuniyet işlemleri yapılmaz.

(2) Öğrencinin, diplomaya hak kazandığı tarih, enstitü yönetim kurulunca mezuniyetine karar verildiği tarihtir.

(3) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumları arasında yürütülen ortak doktora programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 35 – (1) Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Senato ve ilgili enstitülerin yönetim kurullarının kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldıran yönetmelik

MADDE 36 – (1) 27/12/2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Siirt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Siirt Üniversitesi Rektörü yürütür.